

Lausunto

16.08.2024

Asia: VN/25637/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Haluamme tuoda esiin seuraavia huomiota koskien lunastuslain uudistamiseen liittyviä ongelmakohtia:

Esitetty lainmuutos ei nähdäksemme korjaa ongelmaa ja epäoikeudenmukaisuutta, jonka aiheuttaa se, että tuulivoimahankkeissa hankealueen maanomistajille maksetaan tuulivoimalaitoksen tuottoon perustuvia huomattavan korkeita maanvuokria, mutta siirtolinjan alle jäävien alueiden maanomistajille vähäisiä lunastuskorvauksia. Lunastuskorvaukset eivät kata maa- ja metsätaloudelle koituvia menetyksiä eikä esitetty 25 %:n korotus lunastuskorvaukseen korvaa tätä epäoikeudenmukaisuutta. Lunastettavan alueen todellinen markkina-arvo on määriteltävissä taustalla olevan hankkeen vuokrasopimuksista. Arvioinnissa on lisäksi huomioitava myös uuden tyyppiset maankäyttömuodot, kuten hiilikauppa ja ekologisen kompensaation arvo

Yhdymme Kuntaliiton näkemykseen, jonka mukaan voimansiirtolinjalunastuksissa koettu epäoikeudenmukaisuus pitäisi korjata muutoin kuin yleislain eli lunastuslain uudistuksella. Suomessa maksetaan erityislakien perusteella jo nyt korkeampia lunastuskorvauksia lunastustarkoituksen perusteella ainakin vesilain mukaisissa lunastuksissa ja lunastuksissa puolustustarkoituksiin. Tähän asiaan on otettu kantaa myös työryhmämietinnöstä saadussa lausunnossa, jossa korkein hallinto-oikeus katsoo, että kysymys lunastusta koskevien erityislakien soveltamisesta voi tyypillisesti tulla esiin juuri voimansiirtojohtolinjoihin liittyvissä lunastuksissa.

Esitämme, että voimajohdoista sopiminen olisi sallittua ja käyttöoikeuden pysyvyysongelma ratkaistaisiin maanmittauslaitoksen kevyemmällä menettelyllä, jossa todettaisiin sopimuksen lainmukaisuus, sovittujen korvausten riittävyys perustuslain näkökulmasta sekä korvausten määrä

suhteessa yleisen edun saamaan hyötyyn erityisesti kaupallisten hankkeiden osalta. Lunastuksen pitäisi aina olla viimesijainen keino hankkeen toteuttamiseksi. Sopimukseen päästäisiin ilman kohtuutonta vaivaa, koska sopimalla todennäköisesti korvausten taso nousisi korkeammalle tasolle kuin mikä lunastuskorvaus olisi ja prosessi olisi myös nopeampi verrattuna lunastuksiin.

Toteamme myös, että lunastuslain muutos ilman sähkömarkkinalain muutosta ei tuo toivottua tulosta. Sähkömarkkinalain mukaisesti voimalinjat tulee lunastaa eli asiasta ei voi vain sopia eri osapuolien kesken. Sopiminen edellyttää siten sekä sähkömarkkinalain että lunastuslain muutosta.

Petri Jylhä

Jukka Hillukkala

Kaustisen seutukunta

Toholammin kunta, kunnanjohtaja

kehittämisjohtaja

Kaustisen seutukunnan johtoryhmän puheenjohtaja

Jylhä Petri

Lestijärven kunta Kaustisen seutukunta